

PAS OP: EXOTISCHE ROOFDIEREN IN DE TUIN!

Er sluipen bloeddorstige roofdieren door onze tuin. Dat is op zich niet zo vreemd: in de natuur stikt het van de dodelijke dieren. Maar de gracieuze killers waar ik het nu over heb, horen niet in de tuin. Het zijn exoten met een grote negatieve impact op onze inheemse natuur. Opvallend genoeg vinden veel mensen deze roofdieren heel leuk en schattig. Om eerlijk te zijn snap ik dat dan ook wel weer: katten zijn hartstikke aibaar!

Alle huiskatten stammen af van de Afrikaanse wilde kat. De Europese wilde katten die wel in ons land thuishoren, zijn nooit onze huisdieren geworden. Los daarvan zijn er nu veel meer katten in ons land dan er ooit in de natuur voor zouden komen. In het wild wordt de populatiegrootte onder andere beperkt door het aantal beschikbare prooien. Maar wij zorgen ervoor dat onze huiskatten altijd een volle buik hebben. Zo hebben ze volop energie om in hun vrije tijd voor de lol op jacht te gaan.

Huiskatten vangen ieder jaar enorme hoeveelheden prooien. Volgens de Vogelbescherming doden katten jaarlijks minstens 18 miljoen vogels. Ook in de Natuurtuin lijken katten schade aan te richten. Onlangs vonden we een dood eekhoorntje in de tuin en werd er een prachtig staartmezenestje vernield. Er zijn aanwijzingen dat katten wel eens de daders zouden kunnen zijn geweest.

Hoewel het een gevoelige boodschap is, zouden katten zeker in het broedseizoen eigenlijk binnen moeten blijven. En al helemaal 's nachts, wanneer ze het dodelijkst zijn. Dat is misschien wat sneu voor de katten, maar veel beter voor onze natuur. De realiteit is dat veel mensen hun katten de vrijheid gunnen en dat niet zo snel zullen veranderen. Dus zie je binnenkort een kat in de Natuurtuin? Jaag hem dan zo snel mogelijk onze mooie tuin uit!

Niels Kerstes
Educatieve Ontwikkeling

DE SCHOLEN HEBBEN DE NATUURTUIN WEER GEVONDEN

Na een Coronaperiode waarbij we mondjesmaat lessen konden verzorgen, zijn we op 4 april weer enthousiast gestart met de eerste groep van dit jaar. Helaas regende het pijpenstelen maar dat deed de kleuters niet. In regenjasjes werden alle opdrachten vrolijk uitgevoerd. Nadien moesten we al onze kletsnatte materialen binnen te drogen leggen.

In april hebben we voornamelijk de lentelessen “Wollige Wiebelneusjes” voor kleuters en “Huppelend door de lente” voor groep 3-4 uitgezet en begeleid. In mei en juni zijn de waterlessen, bijenlessen, biomimicry en zomerlessen aan de beurt waarbij alle leeftijden van het basisonderwijs de tuin zullen bezoeken. Op dit moment hebben we 66 lesaanvragen.

Onze vrijwilligers begeleiden de lessen met veel enthousiasme. Vooraf zetten we alle benodigde materialen uit in de tuin. We ontvangen de kinderen bij de poort. Onder de eik, op de bankjes, geven we een korte introductie en instrueren we de ouders. Die begeleiden de kinderen bij de verschillende opdrachten. Waar nodig ondersteunen de vrijwilligers. Op het eind van de les verzamelen we weer onder de eik, evalueren kort en sluiten de les af. Daarna worden alle uitgezette materialen verzameld en opgeruimd.

Af en toe worden de vrijwilligers geconfronteerd met vragen van leerlingen waarbij we op zoek moeten naar het antwoord. Een kleuter, die bij de voelopdracht met “Ezelsoor” in de weer was, stelde de vraag of deze plant wel uit Nederland kwam! Niels, onze educatiemedewerker, Louis, onze oud-educatiemedewerker en internet werden te hulp geroepen en inderdaad..... we konden de kleuter vertellen dat Ezelsoor oorspronkelijk niet uit Nederland komt maar uit zuidwest Azië.

Op 24 juni geven we de laatste lessen en hopen we het mooie seizoen, moe maar voldaan, af te sluiten.

Marleen de Kever
Team educatie

EDUCATIEVRIJWILLIGER WORDEN?

Wil je met basisschoolleerlingen de natuur verkennen en genieten van hun verbazing, wil je hen helpen een antwoord te vinden op hun vragen? En wil je ze respect bij brengen voor wat groeit en bloeit? Dat kan in de Natuurtuin, waar je op gezette tijden met een team van educatiemedewerkers op basisschooltijden een groep leerlingen begeleidt. Er zijn hiervoor uitgeschreven lessen met elk eigen materialen en duidelijke instructies. Als educatievrijwilliger krijg je ondersteuning van de medewerker educatieve ontwikkeling en een kernteam van ervaren krachten. Interne scholing en het van elkaar leren zijn belangrijke principes.

Spreekt dit je aan? Meld je dan aan bij info@natuurtuinoffert.nl

EEN NIEUWE LES OVER EVOLUTIE

Het barst van het leven in de Natuurtuin. Dat leven is ook nog eens heel divers: naast schimmels, bacteriën en planten leven er dieren als insecten, spinnen, amfibieën, vogels, zoogdieren, kreeftachtigen, weekdieren... Waar komen al die verschillende wezens eigenlijk vandaan? En vinden de processen die tot al die verschillende levensvormen hebben geleid nog steeds plaats?

Ieder wezen dat nu leeft, is het resultaat van miljarden jaren evolutie. In de nieuwe, in ontwikkeling zijnde evolutieles ontdekken leerlingen van de bovenbouw basisschool dat evolutie een proces is dat nooit stopt. De les heeft een speelse opzet. De leerlingen doen verschillende puzzels in de tuin rond zichtbare evolutie: van tuinslakken met huisjes in allerlei kleuren tot bloemen die bestuivers lokken op een verrassende manier. Met de resultaten van deze puzzels lossen de leerlingen een groter raadsel op.

De les is inmiddels voor het grootste deel uitgewerkt. Binnenkort gaan we de puzzels met vrijwilligers uittesten. Loopt dat allemaal aardig, dan gaan we de les uitproberen met de doelgroep. Het is best lastig te voorspellen hoe een les in de praktijk uitpakt, dus ik ben erg benieuwd. Ik hoop dat de leerlingen zo druk bezig zullen zijn met het oplossen van de puzzels en het raadsel, dat ze amper doorhebben dat ze ook nog eens van alles opsteken over evolutie en biodiversiteit.

VOGELEXCURSIE in de NATUURTUIN

"Vanaf nu zal ik toch echt op een andere manier naar vogels kijken en luisteren", aldus een van de reacties na de vogelexcursie.

Na drie jaren is er dit jaar weer een echte Nationale Vogelweek van de Vogelbescherming Nederland. En ook wij kunnen dus weer een vogelexcursie organiseren. Deze vindt plaats op 8 mei 2022.

Al twee weken voor de excursie was deze volgeboekt. En na een paar afmeldingen door ziekte o.d. was verder iedereen aanwezig. Vaste gids Freek Snel moest dit jaar helaas afzeggen, maar met IVN-gids Izaäk was een volwaardige vervanger gevonden. Zo gingen we in twee groepen op pad om vogels te ontdekken en te oefenen om op geluiden en kenmerken ze sneller te herkennen. Al doende leerde men ook van alles over de leefwijze van vogels, zoals trekgedrag, voedsel zoeken en bescherming van nesten. In de aankondiging was al beloofd dat we geen hele bijzondere of zeldzame vogels zouden zien. Dat klopte ook. Zes dagen voor de excursie zag een fotograaf in de tuin nog een gekraagde roodstaart (zie foto). We hebben er een speciaal nestkastje voor. Maar we hebben hem tot dan toe niet gezien.

Saskia, een van de vrijwilligers van educatie had voor alle deelnemers koffie en thee gemaakt toen we om 11 uur terug kwamen. In 't zonnetje konden we nog gezellig napraten. Tevreden ging iedereen naar huis. Volgend jaar willen we het zeker weer herhalen.

Nico van de Poel

Foto: Dominique Lefevre

EEN EXPERIMENTEEL INSECTENHOTEL

Misschien hebben jullie dit opvallende insectenhotel al in de tuin zien staan. Het hotel is niet voor niets zo kleurrijk: het is een experimentele opstelling. Jarno, student Bos- en Natuurbeheer op de Hogeschool van Hall Larenstein, onderzoekt of het uitmaakt welke kleur een insectenhotel heeft. Bepaalde wilde bijen leggen hun eitjes in gangetjes in hout of steen. De vraag is of de bijen daarbij een voorkeur hebben voor materiaal van een bepaalde kleur. Eind juni is het experiment afgelopen. Jarno controleert op drie momenten

hoeveel gangetjes van het hotel er door wilde bijen bezet zijn. Dat is makkelijk te zien, want de bijen metselen het gangetje dicht op het moment dat deze vol zit met eitjes.

Er zijn regelmatig wilde bijen te zien bij het hotel in de tuin en er zijn al aardig wat gangetjes dichtgemetseld. De foto van het hotel is gemaakt op 19 mei. Oordeel zelf.

Niels Kerstes
Educatieve Ontwikkeling

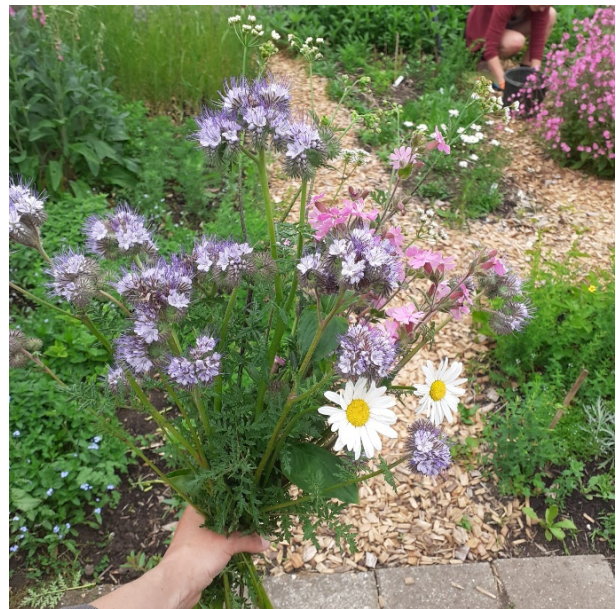
KRUIDEN-BLOEMENTUIN

De afgelopen tijd hebben we in de bloementuin vele nieuwe soorten geplant. Op advies van NL.Bloei hebben we meerdere inheemse planten in de bedden gezet om straks de prachtigste boeketten te kunnen maken. Inheemse planten zijn goed voor de biodiversiteit.

Er staat de gewone margriet, veldsalie, beemd-kroon, lange ereprijs, prachtanjer. We hebben ook wel niet-inheemse soorten staan, die het goed doen in een boeket zoals de phacelia, zinnia en dahlia.

Sinds enkele dagen is het zover dat we weer een natuurboeket kunnen maken. We streven ernaar om dagelijks een boeket aan te bieden.

Het staat te koop in het winkeltje van de kinderboerderij voor 4€. De opbrengst is zowel voor de natuurtuin en de kinderboerderij.

Miek Schellekens
Team kruiden-bloementuin

VRIJWILLIGERSFEEST

Op vrijdag 20 mei staat het vrijwilligersfeest gepland. Eindelijk weer een feestje waarbij we geen rekening hoeven te houden met Corona- maatregelen.

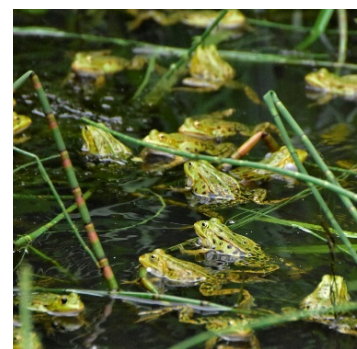
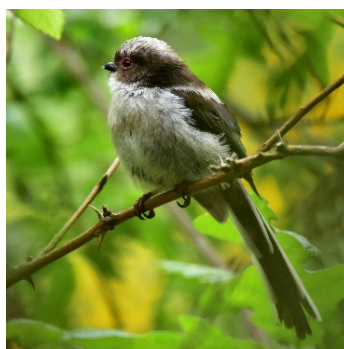
Het draaiboek loopt op rolletjes: Arjan Vernhout van NL.Bloeiit komt interessante info geven over inheemse planten, lekkere hapjes en maaltijden zijn bijna klaar, drank is ingekocht. De hele week schijnt de zon als een malle dus dat belooft alle goeds, totdat donderdag het noodweer losbarst. De vooruitzichten voor de vrijdag zijn niet hoopgevend: code oranje in het zuidoosten. Hoe gaat dat uitpakken? Wat als straks de luifel door de wind omver wordt geblazen, met 40/50 man binnen hutjemutje en een presentatie in de storm? Het bestuur heeft het besluit snel genomen: we nemen geen risico, het feest wordt uitgesteld. Een verstandig besluit.

Miek Schellekens en Saskia Verschuren
Organisatie vrijwilligersfeest 2022

GESPOT IN DE NATUURTUIN

Een grote rupsendoder aan de wandel met een rups.
De wesp steekt de rups om deze te verlammen.
Vervolgens neemt ze de rups mee naar haar ondergrondse nest,
waar ze er één eitje op legt.
De ingang van het nest sluit ze af en camoufleert ze.
De wespenlarve die uit het eitje kruipt treft een verse maaltijd aan:
de nog altijd levende rups.

Foto's: Dominique Lefevre

WAT IS ER TE DOEN IN DE NATUURTUIN IN JUNI en JULI 2022

Spinnenexcursie 19 juni

Spinnen zijn een fascinerende diergroep. Elke spinnenfamilie heeft zijn eigen wonderlijke talenten. Voor volwassenen en kinderen vanaf 6 jaar die daar meer over willen weten geeft Mark Kirkels op zondagochtend van 10.00 tot 12.00 uur een presentatie en een korte excursie door onze tuin. Aanmelden kan via info@natuurtingoffert.nl

Muzikale avond in de natuur 21 juni

De Canisius Concertband verzorgt ook dit jaar weer een muzikale avond in onze mooie natuurtuin. We starten om 19.30 uur en eindigen om 21.00 uur. Aanmelden is niet nodig. Wil je zitten neem dan een stoeltje, kussentje of plaid mee.

Nachtvlinderexcursie 1 juli

Onder leiding van Harm Alberts worden nachtvlinders gelokt met lokmiddelen en een felle lamp. We starten vrijdagavond om 21.30 uur en eindigen even na 24.00 uur. Aanmelden kan via info@natuurtingoffert.nl

Contact:

Stichting Educatieve Natuurtuin Goffert,
Goffertweg 19,
6233 AA Nijmegen

024-3541729

<https://natuurtingoffert.nl/>

educatieve Natuurtuin Goffert